خبر

یک خانواده در نمایشگاه تجسمی «دفک»

نگارخانه جوان انجمن سینمای جوانان ایران میزبان نمایشگاه تجسمی «دفک» (رویاهایی که از زیرزمین بیرون آمدند) با نمایش آثاری از خانواده فرخ‌زاد می‌شود.

این نمایشگاه مجموعه آثار تجسمی خانواده فرخ‌زاد را دربرمی‌گیرد که پیش از این زندگی هنری‌شان در مستند دفک به کارگردانی بهنام بیرموند در شانزدهمین جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت به نمایش درآمده بود.

خانواده فرخ‌زاد یک خانواده هشت نفره بختیاری هستند که بدون تحصیلات آکادمیک و به طور ذاتی هنر نقاشی را در سبک‌های مختلف دنبال می‌کنند.

نمایشگاه تجسمی دفک به همت آژانس عکس ایران، دربازه زمانی ۱۲تا ۲۶دی ۱۴۰۱ روزهای شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۹ تا ۱۹میزبان علاقه‌مندان به هنرهای تجسمی خواهد بود.

دفک نیز نام یکپارچه سفیدرنگ است که در روستاهای بختیاری با پارچه‌های کوچک و رنگارنگ دوخت‌هایی روی آن انجام می‌دهند و دو جای چشم انسان را نیز بر آن باقی می‌گذارند.

برنامه‌ریزی برای برگزاری این نمایشگاه در راستای ایفای نقش مسئولیت اجتماعی انجمن سینمای جوانان ایران و حمایت از هنرمندان جوان و مستعد صورت گرفته است./ مهر

ثبت جهانی ۳ کلیسای ایران در یونسکو: تاکنون درمجموع ۲۶ اثر میراث فرهنگی، طبیعی و تاریخی ایران در فهرست جهانی یونسکو ثبت شده است که نام سه کلیسای تادئوس مقدس (قره‌کلیسا) در چالدران، مریم مقدس (زور زور) در ماکو و کلیسای استپانوس مقدس در جلفا دیده می‌شود.ثبت جهانی آیین زیارت کلیسای تادئوس مقدس: یکی دیگر از اقدامات ایران در تعامل با مسیحیان، ثبت جهانی آیین زیارت کلیسای تادئوس مقدس به‌عنوان شانزدهمین میراث ناملموس ایران در پرونده‌ای مشترک با ارمنستان است. زیارت تادئوس مقدس، آیینی مذهبی در قره‌کلیساست که ارامنه هرساله از نقاط مختلف جهان به این مکان تاریخی (قره‌کلیسا- کلیسای تادئوس) - که جزو میراث جهانی ثبت شده است- می‌آیند و این آیین را برگزار می‌کنند. این مکان مذهبی میعادگاه حدود ۵۰۰۰ ارامنه ایران و جهان می‌شود. افزون بر ارامنه، خانواده‌هایی از آشوریان و خانواده‌های مسیحیان کاتولیک هم در این جشن شرکت می‌کنند.

جایگاه ویژه هموطنان ارامنه در هنر ایران

تاثیر فرهنگ مسیحی بر فرهنگ و ادب ایرانی، از اواسط دوره اشکانی آغاز شده و در قرن سوم میلادی و با روی کار آمدن ادبیات دوره میانه ایران به اوج خود رسیده است و این به ورود گنوستیک‌ها (عارفان مسیحی) به این مرز و بوم برمی‌گردد. این هنرمندان در ایران توانسته‌اند با تطبیق هنر خود و جریان‌های هنری مختلف با تحولات هنری همگام شوند و با تجربیات خود بر غنای دستاوردهای هنری دوران‌های مختلف بیفزایند.

تاثیر ارامنه بر هنر تئاتر

تاریخ تئاتر ارامنه به بیش از یکصد سال قبل از میلاد باز می‌گردد. هنرمندان ارمنی در جغرافیایی ایرانی، در طول سالیان دراز سفیران هنرهای مختلف از جمله تئاتر بوده‌اند و اغراق نیست اگر تئاتر ارمنی را به واسطه جریان تاثیرگذاری که این هنرمندان در منطقه ایجاد کرده‌اند، زمینه‌ساز شکل‌گیری و آغاز جریان‌های تئاتری در مناطقی چون آذربایجان، گرجستان، ترکیه و... بنامیم.

تئاتر هموطنان مسیحی ما نیز به شیوه مدرن آن نیز در اواخر سده نوزدهم میلادی به طور همزمان در شهرهای تهران، تبریز، اصفهان و رشت شکل گرفت، هرچند تهران را به نوعی باید پیشقراول این مسیر دانست.

تئاتر مسیحیان تهران به شیوه مدرن با ورود گروهی از جوانانی که تحصیلات خود را در اروپا به پایان رسانده بودند، در سال ۱۲۵۷(۱۸۷۸ میلادی) آغاز به کار کرد. این گروه در این سال برای نخستین بار نمایشنامه «اوستابدروس» را در محله ارمنیان واقع در حوالی دروازه قزوین روی صحنه بردند و علاقه‌مندان زیادی را به سوی خود کشیدند به نحوی که چون تهران فاقد سالن نمایش تئاتر بود، یکی از ارمنیان علاقه‌مند به هنر به نام ماناس آبر، خانه خود را در اختیار این جوانان قرار داد و آنها بخشی از سالن آن خانه را تبدیل به سن و نمایش را برای اجرا آماده کردند.

پس از این اقدام ارزشمند، ماردیروسیان نخستین انجمن دوستداران تئاتر را زیر نظر هیأت‌مدیره مدرسه فعال کرد. هدف از تشکیل انجمن مزبور، کشف و پرورش استعدادهای نهفته جوانان و پیشبرد هنر تئاتر و همچنین کسب عواید و کمک مالی به مدرسه بود. پس از تهران و تبریز، جلفای اصفهان را باید به عنوان یکی دیگر از آغازگران تئاتر هموطنان مسیحی کشور بنامیم. آن‌گونه که تیگران آبکاریان از هنرمندان موثر تئاتر ارمنیان جلفای اصفهان در کتاب «تئاتر ملی جلفای نو از ۱۸۸۸ تا ۱۹۱۳ میلادی» نقل می‌کند: در سال ۱۸۸۸ میلادی (۱۲۶۷ شمسی) گروهی از ارمنیان علاقه‌مند به هنر تئاتر، در جلفای اصفهان گردهم آمدند و برای تأسیس باشگاه تئاتر در جلفا اطلاعیه‌ای منتشر کردند. اهالی جلفا مبلغی را برای کمک به این گروه هیأت‌مدیره باشگاه پرداختند. باشگاه با این پول در سالن مدرسه مرکزی ارمنیان جلفا سن تئاتر ساخت و وسایل مورد نیاز را برای اجرای نمایشنامه فراهم آورد.

از آغازین سال‌های ورود به قرن ۱۴شمسی، به مرور تئاتر ارامنه که از بدو فعالیت تاثیر عمیقش بر تئاتر کشور قابل توجه و تامل است، فعالیت خود را در شهرهای دیگر کشور ادامه داد و باگذر زمان نقش و جایگاه هنرمندان تئاتر ارامنه پررنگ و پررنگ‌تر شد و بسیاری از آنها نام و نشان ملی برای خود کسب کردند. از همین رو شاهین سرکیسیان، هنرمند شهیر ارامنه را پدر تئاتر نوین می‌نامند.

تاثیر ارامنه بر هنر موسیقی، معماری و تجسمی

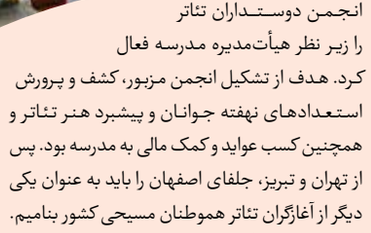

نقش ارامنه در موسیقی ایران، در تاریخ ۱۰۰سال اخیر موسیقی ایران، نقشی انکارناپذیر است. آنان هم در ساخت ساز و هم اجرا چه در موسیقی کلاسیک و چه مدرن نقش تعیین‌کننده داشته‌اند. حتی برخی بر این اعتقادند که اگر امروز موسیقی کلاسیک در ایران وجود دارد، نقش ارامنه در آن بسیار تعیین‌کننده است. ملیک اصلانیان، مینا سکانیان، آندره آرزومانیان و لوریس چکناواریان، نقشی بزرگ در موسیقی ایران ایفا کردند.

اما با مروری بر فعالیت‌های هنرمندان ارامنه در حوزه‌های مختلف هنری، جایگاه ویژه آنها به‌خوبی دیده می‌شود. نام و یاد بزرگانی همچون آودیس اوهانجانیان، اوژن آفتاندلیانس، پل آبکار، رستم وسکانیان، وارطان هوانسیان، کریستاپور تادوسیان، گابریل گورکیان، گورگن پیچیکیان، لئون بابایان، لئون تادوسیان، مارکار گالستیانس، هوانس اونیک قریبیان در هنر معماری. سروژ بارسقیان، آندره سوروگیان درویش، مارکار قرابگیان، هاکوپ وارطانیان، میکائیل شهبازیان، هاروتیون میناسیان، کلارا آبکار، یرواند نهابدیان، یسایی شاهیجانیان، سیمون آیوازیان معمار، نقاش، واهیگ آسریانس نقاش و آدانا دیکران زهرابیان در حوزه نقاشی، واهان ترپانچیان، آنتوان سوروگین، آلفرد یعقوب‌زاده، میناس پادگرهانیان، نیکول فریدنی، آرمان استپانیان در حوزه عکاسی و ... همواره در تاریخ ایران می‌درخشد.

ایرانیان و ارامنه علاوه بر خویشاوندی نژادی به دلیل همسایگی و همجواری مشترکات بسیاری در آیین‌ها، باورها و زمینه‌های فرهنگی دیگر دارند. این همزیستی که همواره با حسن نیت و مسالمت همراه بوده، منشاء آثار ارزنده‌ای نیز شده است.

روی دیوار

پیشگامی ارامنه در سینمای ایران

هنرمندان و متخصصان فنی ارامنه سهمی به سزا در گسترش و تعمق هنرهای نمایشی به ویژه سینما در تاریخ معاصر ایران دارند. نقش ارامنه در ورود، راه‌اندازی و گسترش وسایل و ادوات و تجهیزات فیلمسازی در سال‌های اولیه ورود سینما به کشور از یک‌سو و حضور فعال و گسترده و تاثیرگذار آنها از سوی دیگر در تعمیق فرآیند سینما در حیطه‌های مضمونی و فنی که حاصل ارتباط تنگاتنگ ارامنه با اندیشه‌های مدرن هنرهای نمایشی اروپا و جهان در ۵۰ سال اول و حضور سینما در ایران است، از جنبه‌های قابل بررسی تاثیرات هنرمندان ارمنی در تاریخ سینمای ایران محسوب می‌شود.

پیشگام در ساخت و طراحی سینما

در ساخت و طراحی سینما ارامنه در ساخت و طراحی سینما پیشگام بودند. نخستین سالن سینمای ایران به شکل امروزی با نام «سولی» توسط آلک‌ساگینیان سال ۱۲۷۹ در تبریز تاسیس شد و نمایش فیلم با دستگاه سینماتوگرافی که مظفرالدین شاه وارد ایران کرده بود، برای اولین بار در این سینما انجام شد. آرتاشس پاتماگریان سینمادار و تاجر ارمنی در ۱۲۹۱ نخستین سینمای خود با نام سینما تجدد را باگنجایش ۸۰ نفر در خیابان فردوسی تاسیس کرد که تنها یک سئانس در روز به مدت ۱۵دقیقه فیلم‌های صامت در آن نمایش داده می‌شد.

تاثیرگذار در تعمیق فرآیند سینما

ارمنی‌ها از نخستین روزهای پاگرفتن سینما در ایران، حضوری پررنگ در این عرصه داشته‌اند. اولین فیلم بلند سینمایی ایران به نام «آبی و رابی» ساخته شد. نخستین مدرسه بازیگری نیز با عنوان مدرسه آرتیستی سینما هم توسط او ساخته شد.

بعد از درگذشت اوانس اوگانیانس در سال ۱۳۴۰، تعدادی از ارمنیان که بیشتر آنها سابقه کار در تئاتر داشتند به ساخت فیلم علاقه نشان دادند. ساموئل خاچیکیان که او را هیچکاک ایران می‌نامند، از نامی‌ترین آنهاست. او علاوه بر کارگردانی و فیلمنامه‌نویسی، در بحث فیلم آگهی و جلوه‌های ویژه نیز فعال بود و نخستین آنونس ایرانی توسط او ساخته شد.

او سال ۱۳۳۴ فیلم «چهارراه حوادث» را که اولین فیلم پلیسی ایران بود، ساخت و با آن موفق به دریافت جایزه بهترین کارگردانی در نخستین جشنواره فیلم‌های ایران به‌نام «گلریزان» شد. خاچیکیان همچنین با فیلم «شب‌نشینی در جهنم» را سال ۱۳۳۵کارگردانی کرده بود و با آن در بخش اصلی هشتمین دوره جشنواره فیلم برلین وارد شد. و از این لحاظ به عنوان نخستین فیلم ایرانی که در بخش اصلی یک فستیوال معتبر بین‌المللی شرکت می‌کند، شناخته می‌شود.

خاچیکیان همچنین فیلم عقاب‌ها را ساخت که با بیش از ۱۰میلیون مخاطب و با احتساب تعداد مخاطب و تطبیق قیمت بلیت‌ها با امروز، پرفروش‌ترین فیلم بعد از انقلاب است. او طی حدود ۵۰ سال فیلمسازی ۳۴ فیلم را کارگردانی کرد که شش فیلم او عنوان پرفروش‌ترین فیلم‌های سال را به دست آوردند.

واروژ کریم مسیحی دیگر هنرمند ارمنی با تجربه‌ای برخاسته از دو دهه فعالیت کارگردانان موج نوی سینمای ایران است. او یکی از برترین‌های جشنواره فجر است. او برای کارگردانی «پرده آخر» سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی نهمین دوره جشنواره و برای ساخت «تردید» سیمرغ بلورین کارگردانی بخش فیلم‌های اول و دوم جشنواره بیست‌وهفتم را به دست آورد. برای تدوین دو فیلم تردید و «ندارها» نیز موفق به دریافت سیمرغ بلورین شد. پرده آخر او در هشت رشته موفق به دریافت سیمرغ شد. تردید نیز با دوازده نامزدی سه سیمرغ از جمله بهترین فیلم جشنواره را از آن خود کرد.

در حوزه پژوهش در سینما نیز ژاون قوکاسیان بی‌شک از مولفان مطرح در حوزه فیلمسازی است. او سال ۱۳۵۲ کتابچه‌ای درباره فیلم «چشمه» ساخته آوانسیان منتشر کرد که شاید بتوان آن را نخستین تجربه‌هایش برای حرکت به سمت تالیف و گردآوری مطلب درباره فیلمسازان ایرانی و ارائه به صورت یک کتاب دانست. او از سال ۱۳۶۸ با کتاب معرفی و نقد آثار مسعود کیمیایی جریان کتاب‌های شناسنامه‌ای برای فیلمسازان ایرانی را آغاز کرد.

فجر

در جشنواره قرآنی فجر چه می‌گذرد؟

ثبت نام مرحله مقدماتی بخش مسابقات ششمین دوره جشنواره قرآنی فجر از تاریخ ۲۷ آذرماه آغاز شد و تاکنون ۳۳۱۱ نفر ثبت‌نام خود را در این جشنواره قطعی کرده‌اند.

این جشنواره به شکل ملی و به صورت حضوری، تلفنی و مجازی برگزار می‌شود و همه علاقه‌مندان به قرآن کریم در همه سنین و از هر جای کشور می‌توانند در آن شرکت کنند.

جشنواره امسال در ۲۴ رشته و در گروه حفظ شامل حفظ پنج‌جز اول، ۱۰ جز، ۲۰ جز، کل، حفظ سوره مبارکه فجر، جز ۳۰ و حفظ ۲۰ سوره از قرآن (ویژه کودکان) برگزار می‌شود. مرحله مقدماتی این مسابقات از ۱۵ دی ۱۴۰۱ آغاز و تا ۳۰ دی ماه ادامه دارد. در ضمن مرحله نهایی این مسابقات در دهه مبارک فجر از بین راه‌یافتگان به بخش نهایی برگزار می‌شود. کلیه علاقه‌مندان به شرکت در این مسابقات می‌توانند تا ۱۰ دی برای ثبت‌نام عدد ۶ را به سامانه ۱۰۰۰۰۱۰۰۱۰۰ پیامک یا به پایگاه اینترنتی دارالقرآن خانه کارگر www.ketabequran.ir مراجعه کنند./ مهر

تجسمی

درگذشت نقاش برجسته سبک هایپررئالیسم

فرانز (Franz Gertsch)، هنرمند سوئیسی که به عنوان یکی از برجسته‌ترین چهره‌های نقاشی سبک هایپررئالیسم شناخته می‌شد در ۹۲ سالگی درگذشت. مدیر موزه فرانز گرش، موزه‌ای که خانه مجموعه بزرگی از آثار این هنرمند است، خبر درگذشت این هنرمند را تایید کرد. گرش برای بیش از پنج‌دهه در حوزه نقاشی و چاپگری به منظور بازخلق عکس‌هایی در ابعاد بزرگ فعالیت کرد. ابعاد تابلوهای گرش گاهی اوقات به سه در پنج متر می‌رسد. آثار هنری این هنرمند سوژه‌ها را با جزئیاتی حیرت‌انگیز به تصویر می‌کشند و تکمیل آنها گاهی اوقات بیش از یک سال طول می‌کشید. گرش از نقاشان چیره‌دست جنبش فتورئالیسم نیز محسوب می‌شود. با این‌که سایر هنرمندان شناخته‌شده این سبک بیشتر صحنه‌هایی از خیابان‌ها را به تصویر می‌کشند، گرش، نخستین‌بار برای به تصویر کشیدن فرهنگ سوئیس مورد توجه قرار گرفت. فرانز گرش در مارس ۱۹۳۰ میلادی به عنوان تنها فرزند یک زوج در سوئیس متولد شد. او در مدرسه‌ای به مدیریت یک نقاش امپرسیونیست انتزاعی، مهارت‌های نقاشی را آموخت و در بزرگسالی برای یادگیری سبک‌های مختلف هنر تجسمی به پاریس، اسکاتلند و ایتالیا سفر کرد./ ایسنا

قاب

«کرونا» نمایش‌های برادوی را دوباره تعطیل کرد

نمایش «همکاری» که روایت بخشی از زندگی دو نقاش معاصر جهان، اندی وارهول و ژان میشل باسکیا را روایت می‌کند، به دلیل گسترش بیماری کرونا در برادوی آمریکا لغو شد. این نمایش که روز بیستم دسامبر (۲۹ آذرماه) مراسم افتتاحیه خود را به دلیل بیماری کرونا یکی از اعضای گروه نمایش لغو کرد، با گسترش این بیماری سایر اجرای‌های خود را نیز تا ۲۶ دسامبر لغو کرده تا پس از آن بتواند با رعایت پروتکل‌های بهداشتی روی صحنه برود. در این نمایش با کارگردانی کوامه کوئی آرمه، جرمی پوپ و پل بتانی در نقش هنرمندان مشهور ژان میشل باسکیا و اندی وارهول بازی می‌کنند.